

Hungary
ISSP 1992 – Social Inequality II
Questionnaire

--	--	--	--

SORSZÁM

A VÁLASZADÁS ÖNKÉNTES!

EGYENLŐTLENSÉG kérdőív

Település neve:

--	--	--	--

Település kódja

- jellege:
- 1 — tanya
 - 2 — község
 - 3 — város
 - 4 — megyeszékhely
 - 5 — Budapest

Kérdezte:

--	--	--	--

Kérdezői igazolvány száma

Kérdés időpontja: 1992 hó nap óra-peretől óra-percig

Kérdés időtartama: perc

Először néhány kérdést szeretnék Önnek feltenni arról, hogy mit gondol az életben való boldogulásról.

1. **1. VÁLASZLAP!**

Ön szerint abból a szempontból, hogy valaki boldogul-e az életben, mennyire fontos az, hogy ...

	egyáltalán nem fontos	nem na- gyon fontos	fontos	na- gyon fontos	alap- vető- en fontos	8	nem tudja
1.a. gazdag családba született	1	2	3	4	5	8	X
1.b. magasan iskolázott szülei vannak (voltak)	1	2	3	4	5	8	X
1.c. neki (magának) magas iskolai végzettsége van	1	2	3	4	5	8	X
1.d. mennyire törekvő, (ambiciózus)	1	2	3	4	5	8	X
1.e. milyen veleszületett képességei vannak	1	2	3	4	5	8	X
1.f. milyen keményen dolgozik	1	2	3	4	5	8	X
1.g. befolyásos embereket ismer	1	2	3	4	5	8	X
1.h. jó politikai kapcsolatai vannak	1	2	3	4	5	8	X
1.i. milyen etnikai (faji) csoporthoz tartozik	1	2	3	4	5	8	X
1.j. milyen vallású	1	2	3	4	5	8	X
1.k. az ország mely részéről származik	1	2	3	4	5	8	X
1.l. férfi vagy nő	1	2	3	4	5	8	X
1.m. milyen politikai nézetei vannak	1	2	3	4	5	8	X

2. **2. VÁLASZLAP!**

Egyetért-e Ön ezzel a megállapítással?

Ahogy a dolgok alakulnak Magyarországon, az olyan embereknek, mint Ön és a családja, jó esélyük van az életszínvonaluk javítására.

-
- 5 — teljesen egyetért
 - 4 — egyetért
 - 3 — egyet is ért meg nem is
 - 2 — nem ért egyet
 - 1 — egyáltalán nem ért egyet
 - 8 — nem tudja
 - X —

3. 2. VÁLASZLAP MARAD!

Egyetért-e a következő kijelentésekkel?

	egyál- talan nem ért egyét	nem ért egyét	egyét is ért meg nem is	egyét- ért	telje- sen egyét- ért	nem tudja	
3.a. Az emberek nem vennének magukra külön felelősséget a munkahelyükön, ha ezért nem lennének külön megfizetve.	1	2	3	4	5	8	X
3.b. A munkások nem fárasztanák magukat azzal, hogy szakképzettséget szerezzenek, ha ezért nem lennének külön megfizetve.	1	2	3	4	5	8	X
3.c. Azért vannak még ma is egyenlőtlenségek, mert ez jó a gazdagoknak és a fejeseknek.	1	2	3	4	5	8	X
3.d. Senki sem tanulna éveket azért, hogy ügyvéd vagy orvos legyen, ha nem számítana arra, hogy sokkal többet fog keresni, mint egy egyszerű munkás.	1	2	3	4	5	8	X
3.e. A nagy jövedelmi különbségek szükségesek Magyarország fejlődéséhez.	1	2	3	4	5	8	X
3.f. Meg kell engedni a vállalatoknak, hogy nagy nyereségre tegyenek szert - ez a legjobb módszer arra, hogy mindenkinek javuljon az életszínvonala.	1	2	3	4	5	8	X
3.g. Azért vannak még ma is egyenlőtlenségek, mert az egyszerű emberek nem fognak össze, hogy megszüntessék ezeket.	1	2	3	4	5	8	X
3.h. A munkások hanyaggá válnának, ha a szorgalmasok és a lusták ugyanannyi fizetést kapnának.	1	2	3	4	5	8	X
3.i. Ha mindenkinek azonos fizetést kapna, senki sem törné magát a kemény munkával.	1	2	3	4	5	8	X
3.j. Sok ember azért dolgozik keményen, mert arra számít, hogy ezért magasabb fizetést kap.	1	2	3	4	5	8	X
3.k. Ha nem kapnának jobban fizető állásokat azok, akik magasabb iskolai végzettséget szereztek, akkor kevés diák koptatná hosszú éveket az iskolapadon.	1	2	3	4	5	8	X
3.l. Magas fizetést kell adni ahhoz, hogy az emberek felelősségteljes és nagy követelményeket támasztó munkát vállaljanak.	1	2	3	4	5	8	X
3.m. A nagyobb fizetés kilátása ösztönzi arra az embereket, hogy elvállaljanak összetettebb és bonyolultabb munkákat.	1	2	3	4	5	8	X
3.n. Senki sem vállalná fel a mások irányításával járó nehézségeket, ha ezért nem lenne külön megfizetve.	1	2	3	4	5	8	X
3.o. Az embereknek több fizetést kell adni ahhoz, hogy elvállalják a piszkos és veszélyes munkákat.	1	2	3	4	5	8	X
3.p. Az embereknek több fizetést kell adni ahhoz, hogy a vágóhídon, a szemétbegyűjtésnél és hasonló helyeken piszkos és kellemetlen munkát vállaljanak el.	1	2	3	4	5	8	X
3.q. Ahhoz, hogy a magyar gazdaság fellendüljön, meg kell engedni, hogy a tettekre kész vállalkozók nagy jövedelemre tegyenek szert.	1	2	3	4	5	8	X
3.r. Ahhoz, hogy az ország fellendüljön, magas fizetést kell adni azoknak, akik a legjobban dolgoznak.	1	2	3	4	5	8	X
3.s. Az alacsony és a magas jövedelmek közötti egyenlőtlenségek szükségesek ahhoz, hogy a gazdaság előrehaladjon.	1	2	3	4	5	8	X

4. Azt szeretném tudni, hogy Ön szerint mennyit keresnek bizonyos foglalkozású emberek. A legtöbb ember nem ismeri pontosan a kereseteket, de szeretnénk, ha Ön mégis megbecsülné, hogy mennyi a havi bruttó (adózás előtti) keresete ...

		nem tudja	
4.a. egy gyári szakmunkásnak	EZER Ft	8	X
4.b. egy körzeti (házi) orvosnak	EZER Ft	8	X
4.c. egy áruházi eladónak	EZER Ft	8	X
4.d. egy nagy, magyar részvénytársaság elnökének	EZER Ft	8	X
4.e. egy ügyvédnek	EZER Ft	8	X
4.f. egy kisebb üzlet tulajdonosának	EZER Ft	8	X
4.g. egy termelősövetkezeti parasztnak	EZER Ft	8	X
4.h. egy nagyvállalat tulajdonos-igazgatójának	EZER Ft	8	X
4.i. a Legfelsőbb Bíróság egy bírójának	EZER Ft	8	X
4.j. egy gyári segédmunkásnak	EZER Ft	8	X
4.k. egy miniszternek?	EZER Ft	8	X

5. Most pedig arra kérem, mondja meg, hogy Ön szerint mennyi kellene, hogy legyen ezeknek az embereknek a havi bruttó (adózás előtti) keresetük függetlenül attól, hogy ténylegesen mennyit keresnek!

HA VISSZAKÉRDEZ: Ó HAVONTA MENNYI BRUTTÓ FIZETÉST ADNA NEKIK?

Mennyit kellene keresnie (illetve, mekkora jövedelmének kellene lennie) ...		nem tudja	
5.a. egy gyári szakmúcsnak	EZER Ft	8	X
5.b. egy körzeti (házi) orvosnak	EZER Ft	8	X
5.c. egy áruházi eladónak	EZER Ft	8	X
5.d. egy nagy, magyar részvénytársaság elnökének	EZER Ft	8	X
5.e. egy ügyvédnek	EZER Ft	8	X
5.f. egy kisebb üzlet tulajdonosának	EZER Ft	8	X
5.g. egy termelőszövetkezeti parasztnak	EZER Ft	8	X
5.h. egy nagyvállalat tulajdonos-igazgatójának	EZER Ft	8	X
5.i. a Legfelsőbb Bíróság egy bírójának	EZER Ft	8	X
5.j. egy gyári segédmúcsnak	EZER Ft	8	X
5.k. egy miniszternek	EZER Ft	8	X
5.l. egy, az ország számára különösen fontos állami vállalat (pl. a vasút) igazgatójának	EZER Ft	8	X
5.m. egy titkárnőnek	EZER Ft	8	X
5.n. az OTP vezérigazgatójának	EZER Ft	8	X
5.o. egy magántulajdonban levő nagy bank vezérigazgatójának	EZER Ft	8	X
5.p. egy OTP-ügyintézőnek	EZER Ft	8	X
5.q. egy állami nagyvállalat vezérigazgatójának	EZER Ft	8	X
5.r. egy állami vállalatnál dolgozó szakmúcsnak	EZER Ft	8	X
5.s. egy magánvállalatnál dolgozó szakmúcsnak	EZER Ft	8	X
5.t. egy olyan kisvállalkozás tulajdonosának, ahol 5-10 alkalmazott dolgozik	EZER Ft	8	X
5.u. egy városi busz vezetőjének	EZER Ft	8	X
5.v. egy egyetemi professzornak	EZER Ft	8	X
5.z. egy olyan önálló parasztgazdának, aki családjával együtt kb. 25 hold földet művel meg	EZER Ft	8	X
5.x. egy maszek zöldségesnek	EZER Ft	8	X
5.y. egy számítógép-összeszerelő kisvállalkozás tulajdonosának?	EZER Ft	8	X

6. **2. VÁLASZLAP!**

Kérem, a válaszlap segítségével mondja meg, hogy Ön mennyire ért egyet azzal a kijelentéssel, hogy ...

	egyál- talan nem ért egyet	nem ért egyet	egyet is ért meg nem is	egyet- ért	telje- sen egyet- ért	nem tudja	
6.a. A jövedelmi különbségek Magyarországon túl nagyok.	1	2	3	4	5	8	X
6.b. Az állam feladata, hogy csökkentse a magas- és az alacsony jövedelműek közötti jövedelmi különbséget.	1	2	3	4	5	8	X
6.c. Az államnak biztosítania kell, hogy mindenki találjon munkát, aki dolgozni akar.	1	2	3	4	5	8	X
6.d. Az államnak mindenki számára biztosítani kell a létfenntartáshoz szükséges jövedelmet.	1	2	3	4	5	8	X
6.e. Magyarországon túl nagy különbség van a gazdag és a szegény emberek között.	1	2	3	4	5	8	X
6.f. Szükséges az, hogy az állam a jövedelmek és javak egy részét elvonja, s ebből juttatásokat adjon az egyszerű munkásembereknek.	1	2	3	4	5	8	X
6.g. Az elkövetkező tíz év egyik legfontosabb feladata Magyarországon az, hogy csökkenjenek a különbségek a gazdagok és a szegények között.	1	2	3	4	5	8	X

7.a. Most a magyarországi adók mértékéről szeretnénk a véleményét kérdezni. Ön szerint a magas jövedelműek adója ...

- 5 — túl sok,
- 4 — sok,
- 3 — körülbelül megfelelő,
- 2 — kevés, vagy
- 1 — nagyon kevés?

8 — **nem tudja**
X —

7.b. És véleménye szerint a közepes jövedelműek adója ...

- 5 — túl sok,
- 4 — sok,
- 3 — körülbelül megfelelő,
- 2 — kevés, vagy
- 1 — nagyon kevés?

8 — **nem tudja**
X —

7.c. Végül pedig Ön szerint az alacsony jövedelműek adója ...

- 5 — túl sok,
 4 — sok,
 3 — körülbelül megfelelő,
 2 — kevés, vagy
 1 — nagyon kevés?

8 — nem tudja

X —

8. **3. VÁLASZLAP!**

Ön szerint a magas jövedelműektől jövedelmük nagyobb százalékát kellene adóba elvonni, mint az alacsonyabb jövedelműektől, ugyanakkora százalékát, vagy kisebb százalékát?

- 5 — sokkal nagyobb százalékát
 4 — nagyobb százalékát
 3 — ugyanakkora százalékát
 2 — kisebb százalékát
 1 — sokkal kisebb százalékát

8 — nem tudja

X —

9. **4. VÁLASZLAP!**

Minden országban vannak különbségek, sőt ellentétek (konfliktusok) a különböző társadalmi csoportok között. Kérem, a válaszlap segítségével mondja meg, Ön szerint Magyarországon milyen erősek az ellentétek ...

**HA A "KÖZÉPOSZTÁLY"-RA VISSZAKÉRDEZ:
 "SZELLEMI DOLGOZÓK"-KAL SEGÍTSD!**

	nin- cse- nek ellen- tétek	nem na- gyon erő- sek az ellen- tétek	erő- sek az ellen- tétek	na- gyon erő- sek az ellen- tétek	nem tudja	
9.a. a szegények és a gazdagok között	1	2	3	4	8	X
9.b. a munkásosztály és a középosztály között	1	2	3	4	8	X
9.c. a munkanélküliek és a munkával rendelkezők között	1	2	3	4	8	X
9.d. a vezetők és a munkások között	1	2	3	4	8	X
9.e. a falusi és városi emberek között	1	2	3	4	8	X
9.f. a fiatalok és az idősebbek között	1	2	3	4	8	X
9.g. az ország vezetői és polgárai között?	1	2	3	4	8	X

10. **5. VÁLASZLAP!**

Magyarországon vannak magasabb és alacsonyabb társadalmi helyzetű emberek. A válaszlapon egy létrát lát, aminek legfelső foka a legmagasabb társadalmi helyzetű embereket, legalsó foka pedig a legalacsonyabb helyzetűeket jelenti. Hol helyezné el ezen a létrán Önmagát?

-
- 10 — fent
 09 —
 08 —
 07 —
 06 —
 05 —
 04 —
 03 —
 02 —
 01 — lent
 88 — nem tudja
 X —

11.a. Kérem, gondoljon most a jelenlegi (legutolsó) foglalkozására! Ha összehasonlítja ezt a azzal, amit az Ön (édes)apja végzett akkor, amikor Ön 14 éves volt, mit mondana: az Ön foglalkozásának a rangja ...

- 5 — sokkal magasabb (volt), mint az apjéé,
 4 — magasabb,
 3 — körülbelül ugyanolyan,
 2 — alacsonyabb, vagy
 1 — sokkal alacsonyabb (volt), mint az apjéé?
-

- 6 — a kérdezett soha nem dolgozott
 7 — soha nem dolgozott az apja
 8 — nem ismerte az apját
 X —

**HA AKKOR ÉPPEN NEM
 DOLGOZOTT AZ APA, VAGY
 AKKOR MÁR NEM ÉLT AZ
 APA: AZ UTOLSÓ AKTÍV
 FOGLALKOZÁSÁRA
 KÉRDEZZ!**

12.a.-RA!

11.b. Kérem, hasonlítsa össze az Ön jelenlegi jövedelmét és életszínvonalát az (édes)apjának akkori jövedelmével és életszínvonalával, amikor az (édes)apja annyi idős volt, mint most Ön.

Az Ön jövedelme és életszínvonala ...

HA VISSZAKÉRDEZ: AZ "ÉLETSZÍNVONAL"-RA VÁLASZOLJON!

- 5 — sokkal magasabb, mint az apjéé,
 4 — magasabb,
 3 — körülbelül ugyanolyan,
 2 — alacsonyabb, vagy
 1 — sokkal alacsonyabb, mint az apjéé?
-

- 8 — nem tudja
 X —

11.c. Most pedig az Ön iskolai végzettségét hasonlítsa össze az (édes)apja akkori iskolai végzettségével, amikor az édesapja annyi idős volt, mint most Ön. Az Ön iskolai végzettsége ...

- 5 — sokkal magasabb, mint az apjéé,
 4 — magasabb,
 3 — körülbelül ugyanolyan,
 2 — alacsonyabb, vagy
 1 — sokkal alacsonyabb, mint az apjéé?

8 — nem tudja
 X —

12.a. **6. VÁLASZLAP!**

Hogyan érzi, az Ön és családja jelenlegi jövedelmi helyzete és életszínvonala jobb vagy rosszabb, mint 4-5 évvel ezelőtt, a rendszerváltás előtt volt?

- _____
- 5 — most sokkal jobb
 4 — most jobb
 3 — körülbelül ugyanolyan
 2 — most rosszabb
 1 — most sokkal rosszabb
 8 — nem tudja
 X —

**HA VISSZAKÉRDEZ: AZ
 "ÉLETSZÍNVONAL"-RA
 VÁLASZOLJON!**

12.b. **6. VÁLASZLAP MARAD!**

Az Ön lakásának bútorzata, háztartási gépekkel való felszereltsége most jobb, vagy rosszabb, mint 4-5 évvel ezelőtt?

- _____
- 5 — most sokkal jobb
 4 — most jobb
 3 — körülbelül ugyanolyan
 2 — most rosszabb
 1 — most sokkal rosszabb
 8 — nem tudja
 X —

12.c. **7. VÁLASZLAP!**

Mit gondol, három év múlva az Ön és családja jövedelmi helyzete és életszínvonala jobb vagy rosszabb lesz, mint most?

- _____
- 5 — sokkal jobb lesz
 4 — jobb lesz
 3 — körülbelül ugyanilyen lesz
 2 — rosszabb lesz
 1 — sokkal rosszabb lesz
 8 — nem tudja
 X —

12.d. **7. VÁLASZLAP MARAD!**

Az Ön lakásának bútorzata, háztartási gépekkel való felszereltsége három év múlva jobb, vagy rosszabb lesz, mint most?

- 5 — sokkal jobb lesz
- 4 — jobb lesz
- 3 — körülbelül ugyanilyen lesz
- 2 — rosszabb lesz
- 1 — sokkal rosszabb lesz
- 8 — nem tudja
- X —

13. **1. VÁLASZLAP!**

Ön szerint a munkabérek megállapításánál milyen mértékben kellene figyelembe venni ...

	egyál- talan nem fontos	nem na- gyon fontos	fontos	na- gyon fontos	alap- vető- en fontos	8	nem tudja
13.a. a munkával járó felelősség mértékét	1	2	3	4	5	8	X
13.b. azt, hogy valaki mennyi ideig járt iskolába (milyen magas az iskolai végzettsége)	1	2	3	4	5	8	X
13.c. hogy vannak-e beosztottjai (irányít-e másokat)	1	2	3	4	5	8	X
13.d. hogy a családja fenntartásához mekkora összegre van szüksége	1	2	3	4	5	8	X
13.e. hogy vannak-e eltartott gyerekei	1	2	3	4	5	8	X
13.f. hogy milyen jól végzi a munkáját	1	2	3	4	5	8	X
13.g. hogy milyen keményen dolgozik	1	2	3	4	5	8	X
13.h. hogy mennyire tetterős (energikus) és szorgalmas	1	2	3	4	5	8	X
13.i. hogy nagy pénzügyi döntésekért felelős	1	2	3	4	5	8	X
13.j. hogy mennyire összetett, bonyolult a munkája	1	2	3	4	5	8	X
13.k. hogy mások alkalmazásában, elbocsátásában és előléptetésében kell döntenie	1	2	3	4	5	8	X
13.l. hogy mennyire veszélyes a munkája	1	2	3	4	5	8	X
13.m. hogy piszkos és kellemetlen körülmények között dolgozik	1	2	3	4	5	8	X
13.n. hogy a közvetlen munkatársainak mekkora a fizetése	1	2	3	4	5	8	X
13.o. hogy másutt a hasonló munkát végző dolgozóknak mennyi a fizetése	1	2	3	4	5	8	X
13.p. hogy a többi kelet-európai, volt szocialista országban ugyanezért a munkáért mennyit fizetnek a munkásoknak	1	2	3	4	5	8	X
13.q. hogy Nyugat-Európában ugyanezért a munkáért mennyit fizetnek a munkásoknak?	1	2	3	4	5	8	X

14.a. Ha Magyarországon a jövedelmek egyenlőbbek lennének, akkor lennének olyan emberek, akiknek így növekedne a jövedelmük, és lennének olyanok, akiknek csökkenne. Mit gondol, ebben az esetben az Ön jövedelme ...

- 5 — egészen biztosan növekedne,
 4 — valószínűleg növekedne,
 3 — körülbelül ugyanennyi maradna,
 2 — valószínűleg csökkenne, vagy
 1 — egészen biztosan csökkenne?

8 — **nem tudja**
 X —

14.b. Ha a jövedelmek közötti különbségek nagyobbak lennének, véleménye szerint ebben az esetben az Ön jövedelme..

- 5 — egészen biztosan növekedne,
 4 — valószínűleg növekedne,
 3 — körülbelül ugyanennyi maradna,
 2 — valószínűleg csökkenne, vagy
 1 — egészen biztosan csökkenne?

8 — **nem tudja**
 X —

15.a. **8. VÁLASZLAP!**

A válaszlapon öt ábrát láthat, amelyek különböző társadalomtípusokat ábrázolnak. Kérem, olvassa el a hozzájuk tartozó leírást, és nézze meg az ábrákat! Alul helyezkednek el az alacsony társadalmi helyzetű emberek, felül pedig a magas társadalmi helyzetűek. Ön szerint melyik ábra illik legjobban a mai Magyarországra?

1	2	3	4	5
A típus	B típus	C típus	D típus	E típus

8 — **nem tudja**
 X —

15.b. **8. VÁLASZLAP MARAD!**

Véleménye szerint melyik ábra illet a legjobban Magyarországra 5-10 évvel ezelőtt, 1985 körül, a Kádár-rendszerben?

1	2	3	4	5
A típus	B típus	C típus	D típus	E típus

8 — **nem tudja**
 X —

15.c. **8. VÁLASZLAP MARAD!**

Mit gondol, milyen volt Magyarország 30 évvel ezelőtt, 1960 körül? Melyik ábra illet rá a legjobban?

1	2	3	4	5
A típus	B típus	C típus	D típus	E típus
8 — nem tudja				
X —				

15.d. **8. VÁLASZLAP MARAD!**

Mit gondol, milyen lesz Magyarország 30 év múlva? Melyik illik majd rá a legjobban?

1	2	3	4	5
A típus	B típus	C típus	D típus	E típus
8 — nem tudja				
X —				

15.e. **8. VÁLASZLAP MARAD!**

Ön szerint milyennek kellene lennie a mai Magyarországnak? Kérem, válassza ki az ábrák közül!

1	2	3	4	5
A típus	B típus	C típus	D típus	E típus
8 — nem tudja				
X —				

16. **VEDD KI AZI. VÁLASZCSOMAGBÓL AZT AZ ÁBRÁT, AMIT A 15.a. KÉRDÉSNÉL VÁLASZTOTT! HA OTT NINCS VÁLASZ, MENJ A 16.f.-RE!**

Kérem, nézze meg még egyszer azt az ábrát, amely Önszerint a legjobban illik a mai Magyarországra. Véleménye szerint ezen az ábrán hol helyezkedik el...

HA VISSZAKÉRDEZ: VEGYÉN FIGYELEMBE MINDEN SZEMPONTOT (KERESÉT, PRESZTÍZS, STB.)

	lent							fent		nem tudja
16.a. Ön és családja jelenleg	1	2	3	4	5	6	7	8	X	
16.b. egy gyári segédmunkás	1	2	3	4	5	6	7	8	X	
16.c. egy nagy, magyar részvénytársaság elnöke	1	2	3	4	5	6	7	8	X	
16.d. egy termelőszövetkezeti paraszt	1	2	3	4	5	6	7	8	X	
16.e. egy körzeti (házi) orvos?	1	2	3	4	5	6	7	8	X	
MOST AZT AZ ÁBRÁT MUTASD, AMIT A 15.b. KÉRDÉSNÉL VÁLASZTOTT! HA OTT NINCS VÁLASZ, MENJ A 17-RE!										
16.f. Véleménye szerint hol helyezkedett el 5-10 évvel ezelőtt, 1985 körül Ön és családja?	1	2	3	4	5	6	7	8	X	